

KODEKS POSLOVNE ETIKE

I Osnovne odredbe

Član 1.

Kodeksom poslovne etike (u daljem tekstu: Kodeks) utvrđuju se principi i pravila poslovne etike Kliničkog centra Banja Luka.

Član 2.

Principi i pravila poslovne etike

Poštovanje principa i pravila poslovne etike podrazumijeva, ali se njima ne ograničava, sljedeća načela:

1. profesionalno obavljanje djelatnosti;
2. savjesno i potpuno preuzimanje i izvršavanje obaveza i odgovornosti;
3. obavljanje djelatnosti na način kojim se ne ugrožava profesionalni ugled;
4. korišćenje dopuštenih sredstava za postizanje poslovnih ciljeva;
5. poštovanje propisa o nespojivim poslovima;
6. čuvanje poslovne tajne;
7. izbegavanje sukoba između ličnih i interesa zainteresovanih strana;
8. obavljanje poslovnih aktivnosti na način kojim se ne nanosi šteta pacijentu, porodici pacijenta, poslovnim partnerima i društvenoj zajednici;
9. obavljanje poslovnih aktivnosti koje povećavaju vrijednost kapitala Kliničkog centra;
10. uzdržavanje od korišćenja političkog uticaja ili pritiska radi ostvarivanja poslovnih ciljeva;
11. ostvarivanje poslovne saradnje sa drugim subjektima;
12. rješavanje sporova sa poslovnim partnerima putem pregovora ili posredovanja, uz nastojanje da se nastave poslovni odnosi;
13. poštovanje prava intelektualne svojine;
14. obavljanje poslovne aktivnosti u skladu sa propisima o zaštiti i unapređenju životne sredine;
15. uvažavanje standarda poslovne etike i doprinos daljoj afirmaciji morala u poslovnim odnosima.

Član 3.

Svrha Kodeksa

1. da doprinese obavljanju poslovnih aktivnosti u duhu poslovnog morala, dobrih poslovnih običaja i načela savjesti i poštenja,
2. da omogući transparentnost poslovanja.

Obavljanje poslovnih aktivnosti u skladu sa zahtjevima poslovne etike i standardima poslovnog morala, dio je poslovne politike Kliničkog centra i doprinos afirmaciji poslovnog morala.

Član 4.

Lica na koja se Kodeks odnosi

1. Principi i pravila poslovne etike obavezuju sve zaposlene, lica angažovana po ugovornom osnovu, članove upravnog odbora, nadzornog odbora kao i sva fizička i pravna lica koja su za obavljanje neke djelatnosti angažovana na osnovu ugovora u Kliničkom centru Banja Luka.
2. Direktori, članovi upravnog i nadzornog odbora kojima je povjereno zastupanje imaju dužnost da postupaju u najboljem interesu Kliničkog centra.

Kodeks korporativnog upravljanja.

Odgovornost zaposlenih lica iz člana 4. za nepoštovanje Kodeksa postoji nezavisno od odgovornosti predviđene zakonima koji se na njih primjenjuju i biće sankcionisana.

Član 5.

Primjena Kodeksa

Povredom pravila poslovne etike smatraće se svako postupanje suprotno poštovanju načela iz člana 2. ovog Kodeksa, postupanje koje je u suprotnosti sa pravilima ovog Kodeksa, kao i svako drugo postupanje koje se prema opštem uvjerenju koje vlada u zdravstvu, privredi i društvu, smatra povredom poslovne etike.

U cilju zaštite poslovne etike subjekti iz prethodnog stava preduzimaju mjere u cilju podizanja poslovnog morala, djelujući prije svega na učesnike u poslovnom odnosu, kao i na stvaranje javnog mjenja u cilju osude slučajeva povrede poslovne etike.

Član 6.

Postupak za zaštitu poslovne etike

Postojanje povrede pravila poslovne etike utvrđuju rukovodioci organizacionih jedinica, menadžment i upravni odbor Kliničkog centra.

Zaštitu poslovne etike može zahtjevati, odnosno postupak za zaštitu poslovne etike može pokrenuti lice koje ima na Kodeksu zasnovan interes i korisnik usluga.

Član 7.

Značenje pojedinih termina

Termini koji se koriste u ovom Kodeksu imaju sljedeće značenje:

1. Moral označava skup normi (pravila) koje regulišu ponašanje ljudi usmjeravanjem na ostvarenje nekog dobra, a koje se spontano stvaraju i autonomno prihvataju u društvenoj zajednici.
2. Poslovna etika označava one moralne norme (pravila) koja važe u poslovnim odnosima; obuhvata principe i standarde, spontano nastale ili postavljene, zasnovane na moralnoj vrlini i profesionalnom dobru, kojima se uređuje ponašanje lica iz člana 4. ovog kodeksa.
3. Djelatnost Kliničkog centra podrazumjeva obavljanje zakonom dozvoljene djelatnosti.
4. Konkurent je fizičko ili pravno lice koje obavlja istu ili sličnu djelatnost na tržištu.
5. Pacijent je lice koje koristi uslugu.

II Osnovna načela

Član 8.

Načelo odgovornosti

Klinički centar postupa u skladu sa odredbama Kodeksa i odgovara za njegovu povredu, kao i za prikrivanje neetičkog ponašanja drugih.

Član 9.

Načelo zakonitosti poslovanja

Etičko ponašanje u poslovnim aktivnostima zasniva se na poštovanju zakona, drugih propisa, ugovora između Kliničkog centra i drugih subjekata. Nije dozvoljeno podstrekavanje na nepoštovanje zakona i prikrivanje povreda zakona. Poslovanje Kliničkog centra mora biti usklađeno sa važećim zakonima i propisima Republike Srpske i Bosne i Hercegovine.

Član 10.

Načelo savjesnosti i poštenja

U zasnivanju poslovnih odnosa i ostvarivanju prava Klinički centar je dužan da se pridržava načela savjesnosti i poštenja.

Član 11.

Zabrana zloupotrebe prava

Zabranjeno je vršenje poslovnih odnosa protivno cilju zbog koga je ono zakonom ustanovljeno ili priznato.

Član 12.

Vođenje pregovora

Poslovna etika nalaže da Klinički centar upućuje ponude i pristupa vođenju pregovora samo ako ima namjeru da zaključi ugovor. Smatra se da nije postojala namjera za zaključenje ugovora ako je Klinički centar odustao od zaključenja ugovora bez opravdanog razloga.

Član 13.

Sastavljanje ugovornih odredaba

Prilikom zaključenja ugovora Klinički centar je dužan da sačini ugovorne odredbe na način koji ne ostavlja sumnju u pogledu njihovog smisla i značenja. Zabranjeno je zaključivanje fiktivnih i simulovanih ugovora. Ugovorni odnosi moraju odražavati stvarni predmet poslovnog odnosa.

Član 14.

Izvršavanje obaveza i ostvarivanje prava

Klinički centar je dužan da odgovorno izvršava zakonom ili ugovorom utvrđene obaveze. Klinički centar je dužan da u izvršavanju obaveza iz svoje profesionalne delatnosti postupa sa povećanom pažnjom prema pravilima struke i običajima.

Član 15.

Klinički centar je dužan da u slučaju spora pokaže spremnost da se spor riješi dogovorom, kako bi se poslovna saradnja nastavila. Sporovi se mogu rješavati pregovorima, posredovanjem ili mirenjem. Ukoliko se spor ne riješi na neki od predviđenih načina, može se rješavati u postupku pred arbitražom ili sudom.

III Unutrašnji odnosi u Kliničkom centru

Prava i obaveze zaposlenih

Član 16.

Međusobni odnosi zaposlenih

Zaposleni u Kliničkom centru svoje međusobne odnose grade na razumijevanju, toleranciji, uvažavanju, povjerenju i spremnosti na saradnju, stvarajući pozitivnu radnu atmosferu. Interesi i lične ambicije pojedinaca ne smiju da ugroze ličnost

drugih zaposlenih, niti zajednički interes zaposlenih u Kliničkom centru. Zaposleni međusobno poštuju vjerska, politička i sindikalna opredjeljenja kao i rasnu, nacionalnu i polnu pripadnost svojih kolega i nije dozvoljeno ugrožavanje osnovnih ljudskih prava po bilo kom osnovu. Međusobno se uvažavaju, dopunjavaju, podstiču i motivišu na ostvarenje poslovnih ciljeva i realizaciju postavljenih zadataka.

Član 17.

Odnosi nadređenih prema zaposlenima

Rukovodioci i vodeći menadžment svojom angažovanošću na poslu, primjerenim ponašanjem i poštovanjem zakona, moralnih i etičkih principa, služe za primjer zaposlenima. Autoritet grade na svojoj stručnosti i ostvarivanju vrhunskih poslovnih rezultata. U odnosu prema podređenima moraju biti korektni i pravični, bez izuzetaka i pristrasnih osjećanja. Potrebno je da od zaposlenih zahtjevaju stručnost i odgovornost i da ne dopuste da na njihove odluke utiču rodbinske, prijateljske i druge veze. Neophodno je da podstiču timski rad i otkrivaju sposobnosti pojedinaca, da pruže maksimalan doprinos u realizaciji ciljeva Kliničkog centra i da pritom ne favorizuju pojedince. Rukovodioci su dužni da poštuju ličnost podređenih i da eventualne primjedbe na rad i ponašanje, podređenom saopšte konkretno i argumentovano.

Član 18.

Odnosi zaposlenih prema nadređenima

Odnos zaposlenih prema nadređenima u Kliničkom centru se zasniva na međusobnom poštovanju i uvažavanju. Zaposleni izvršavaju povjerene poslove i zadatke od strane nadređenih osim ako nisu u suprotnosti sa zakonom ili ugrožavaju njihovu ličnu sigurnost. Zaposleni ukazuju nadređenima na mogućnosti uspješnije i efikasnije realizacije povjerenih radnih zadataka u cilju boljih poslovnih rezultata Kliničkog centra. Eventualni problemi se rješavaju u dobronamjernoj, neposrednoj i konkretnoj komunikaciji između onih kojih se tiču problemi, a ako to nije moguće, rješavanje treba usmjeriti licima na višem hijerarhijskom nivou.

Član 19.

Odnosi prema korisnicima usluga i poslovnim partnerima

Poštovanje korisnika naših usluga je dužnost i obaveza svakog zaposlenog u Kliničkom centru. U komunikaciji sa korisnicima zaposleni su uvijek ljubazni, iskreni i prijateljski raspoloženi, spremni da ih saslušaju i njihovim željama i potrebama maksimalno izađu u susret, izbjegavajući obećanja koja ne mogu ispuniti. U rješavanju problema/zahtjeva korisnika dužni su da preuzmu sve potrebne aktivnosti kao i da (ako je potrebno) uključe i druge zaposlene. Eventualne konflikte i sporove sa korisnikom rješavati na miran, konstruktivan i korektan način.

Član 20.

Pravo na zdrav radni prostor

Zaposleni imaju pravo na čist i zdrav radni prostor i zaštitu na radu. Zaposleni se ne mogu izlagati zdravstvenim i drugim rizicima ukoliko im se ne pruže odgovarajuće informacije, obuka i osiguranje od posljedica takvih rizika. Zaštitu na radu u skladu sa odgovarajućim propisima obezbjeđuje Klinički centar.

Član 21.

Zabrana upotrebe narkotika i alkohola

Zabranjeno je uzimanje narkotika i alkohola za vrijeme obavljanja poslova i radnih zadataka.

Član 22.

Pravo na stručno usavršavanje

Klinički centar zapošljava lica sa odgovarajućom stručnom kvalifikacijom, ulaže u stručno usavršavanje zaposlenih i stvara podsticajne uslove za kreativan rad, u skladu sa svojim mogućnostima.

Član 23.

Pravo na zaradu i ograničeno radno vreme

Zaposleni za svoj rad ima pravo na zaradu čija se visina utvrđuje u skladu sa propisima, a prema radnom učinku, kvalifikacijama, iskustvu, uslovima i vremenu rada. Radno vrijeme se usklađuje sa zakonskim odredbama, a sva odstupanja se definišu ugovorom o radu. Zarade i naknade za rad se isplaćuju na vrijeme i u skladu sa zakonom, kolektivnim ugovorom, pravilnikom i ugovorom o radu.

Član 24.

Poštovanje političkih prava zaposlenih

Zaposleni Kliničkog centra imaju pravo da aktivno učestvuju u političkom životu, van radnog vremena i izvan radnog mjesta. Ne smije se dozvoliti da prijetnjom, primjenom sankcija, pritiskom ili obećanjem nagrade utiče na zaposlene, članove organa ili članove njihovih porodica da se učlane u političke partije, da daju podršku nekom političkom kandidatu, da finansijski ili na koji drugi način učestvuju u kampanji političke stranke, pokreta ili grupe. Ostvarivanje prava na rad i drugih prava po osnovu rada ne smije se uslovljavati političkim angažmanom.

Član 25.

Zabrana korišćenja službenog položaja u političke svrhe

Zabranjeno je koristiti službeni položaj ili imovinu u Kliničkom centru radi pružanja političke podrške nekom kandidatu, političkoj stranci, pokretu ili grupi. Nije dozvoljeno zaposlenom i članu organa da ističu svoj status u Kliničkom centru kada istupaju u ime političke stranke, pokreta ili grupe.

Član 26.

Sindikalno organizovanje i djelovanje

Odredbe Kodeksa o političkom djelovanju ne odnose se na sindikalno organizovanje i djelovanje.

Član 27.

Odsustvo zbog političkih obaveza

Zaposleni u Kliničkom centru koji obavlja političku funkciju ili aktivnosti koje zahtjevaju odsustvo sa posla ima pravo na odsustvo bez naknade. Ako aktivnosti iz stava 1. ovog člana utiču na kvalitet obavljanje posla od pomenutih lica se može uz obrazloženje tražiti da odluče da li će zadržati radni status u Kliničkom centru ili će obavljati političke funkcije i aktivnosti.

Član 28.

Prava zaposlenih u slučaju povrede zakonskih ili ugovornih prava

U slučaju povrede zakonskih ili ugovornih prava, zaposleni ili lice angažovano po ugovornom osnovu ima pravo i obavezu da pokrene postupak unutar Kliničkog centra. Ukoliko spor iz stava 1. ovog člana ne bude riješen, zaposleni ili lice angažovano po ugovornom osnovu ima pravo da se obrati sindikatu i svoja prava zaštititi pred sudom.

Član 29.

Zaštita informacija o zaposlenima

Podaci o zaposlenima predstavljaju povjerljive podatke i uživaju posebnu zaštitu. Podaci o kandidatima za radna mesta mogu biti korišćeni samo u svrhu zapošljavanja. Zaposleni imaju pravo da budu obavješteni o postupcima prikupljanja i načinu upotrebe informacija o njima i njihovim aktivnostima tokom radnog odnosa. Podaci o zaposlenima ne mogu biti saopšteni trećim licima, osim za potrebe postupka koji se vodi pred nadležnim organom i samo na osnovu službenog naloga.

Član 30.

Zaštita lica sa trajnim ili privremenim posebnim potrebama

Osobe sa trajnim ili privremenim posebnim potrebama pri zapošljavanju, obavljanju radnih obaveza i ostalih aktivnosti imaju, uz poštovanje i uvažavanje njihovih posebnih potreba, ista prava kao i ostala lica.

Član 31.

Lični interes

Lični interes postoji kada lice korišćenjem svog položaja može uticati na odluke i pravne poslove Kliničkog centra kojima bi ostvario korist za sebe ili drugog, stekao neko pravo ili pogodnost ili na bilo koji način interesno pogodio sebi ili drugom. Smatra se da lični interes postoji ako je lice ili član njegove porodice:

1. ugovorna strana u pravnom poslu sa Kliničkim centrom;
2. u finansijskom odnosu sa licem koje zaključuje ugovor sa privrednim subjektom, neki drugi pravni posao, ili za njega obavlja neku radnju, ili ima finansijski interes u tom ugovoru, poslu ili radnji, na osnovu kojih se razumno može očekivati da bi uticali na njegovo postupanje suprotno interesu Kliničkog centra;
3. pod kontrolnim uticajem strane koja zaključuje pravni posao sa Kliničkim centrom ili za njega obavlja neku radnju, ili je pod kontrolnim uticajem lica koje ima finansijski interes u tom pravnom poslu ili radnji, tako da se osnovano može očekivati da bi uticali na njegovo postupanje suprotno interesu Kliničkog centra.

Članovima porodice iz stava 2. ovog člana smatraju se:

1. bračni drug, odnosno roditelji, brat ili sestra tog bračnog druga;
2. dijete, roditelji, brat, sestra, unuk ili bračni drug bilo koga od ovih lica;
3. krvni srodnik u pravoj liniji i u pobočnoj liniji do drugog stepena srodstva, usvojilac i usvojenik, srodnik po tazbini zaključno sa prvim stepenom;
4. druga lica koja sa tim licem žive u zajedničkom domaćinstvu.

Lica iz stava 2. tač. 2. i 3. i stava 3. ovog člana smatraju se povezanim licima u smislu ovog kodeksa.

Član 32.

Obaveza izbjegavanja sukoba interesa

Zaposleni su dužni da izbjegavaju sukob interesa, a naročito da:

1. ne koriste imovinu Kliničkog centra u ličnom interesu;
2. ne koriste povjerljive informacije Kliničkog centra za uvećavanje lične imovine ili imovine drugih lica;
3. ne zloupotrebljavaju položaj u Kliničkom centru za uvećavanje lične imovine ili imovine drugih lica.

Član 33.

Poslovna tajna

Poslovnom tajnom smatra se svaka informacija ili podatak čije bi neovlašteno otkrivanje trećim licima moglo nanijeti štetu interesima Kliničkog centra. Ne smatra se poslovnom tajnom informacija ili podatak koji su otkriveni u postupku pred nadležnim organom. Povjerljive informacije obuhvataju saznanja koja se odnose, ali nisu ograničena na:

1. pregovore, ugovore sa poslovnim partnerima i drugim licima kao i na poslovne planove Kliničkog centra koji nisu poznati javnosti;
2. druge poslovne transakcije koje su u toku ili predstoje, naročito ako se odnose na statusne promjene i promjene vlasničke strukture;
3. istraživanja i dalji razvoj Kliničkog centra;
4. podatke o pacijentima, poslovnim partnerima i zaposlenima;
5. tehnologiju koju koristi Klinički centar;
6. know-how;
7. neobjavljene informacije o proizvodima i uslugama;
8. neobjavljene finansijske i računovodstvene informacije;

Član 34.

Mjere zaštite povjerljivih podataka

Zaposleni u Kliničkom centru, lica angažovana po ugovornom osnovu, članovi upravnog odbora, nadzornog odbora kao i sva fizička i pravna lica koja su za obavljanje neke djelatnosti angažovana na osnovu ugovora u Kliničkom centru Banja Luka:

1. imaju obavezu da obezbjede zaštitu povjerljivih informacija i poslije prestanka radnog ili ugovornog odnosa sa Kliničkim centrom;
2. ne mogu po prestanku radnog, odnosno ugovornog odnosa prisvojiti, napraviti kopiju ili zadržati bilo koji drugi dokument koji sadrži povjerljive podatke;
3. odgovorna su za štetu prouzrokovanu Kliničkom centru ako u pogledu povjerljivih podataka, odnosno njihovog saopštavanja, ne postupaju u skladu sa zakonom, drugim propisima i Kodeksom.

Član 35.

Izuzeci od zabrane odavanja poslovne tajne i povjerljivih podataka

Ne smatra se odavanjem poslovne tajne niti povjerljivih podataka Kliničkog centra saopštavanje informacija čije je objavljivanje obavezno na osnovu zakona, odnosno

koje su u vezi sa povredom zakona, povredom dobre poslovne prakse ili principa poslovnog morala.

Član 36.

Zabrana korišćenja povjerljivih informacija i poslovnih mogućnosti u ličnom interesu

Zaposleni, članovi organa Kliničkog centra i članovi njihovih porodica ne smiju koristiti povjerljive informacije i poslovne mogućnosti u cilju pribavljanja materijalne ili nematerijalne koristi za sebe ili za povezana lica. U cilju ispunjenja obaveze iz stava 1. ovog člana zaposleni, članovi organa Kliničkog centra i članovi njihovih porodica ne smiju naročito da:

1. koriste u lične svrhe informacije do kojih su došli na osnovu položaja u Kliničkom centru;
2. koriste u ličnom interesu poslovne mogućnosti za koje je Klinički centar zainteresovan ili bi mogao biti zainteresovan;
3. prikrivaju informacije do kojih su došli na osnovu položaja u Kliničkog centra a koje mogu biti od značaja za donošenje poslovnih odluka Kliničkog centra.

Član 37.

Zabrana podmićivanja

Zaposleni, član organa Kliničkog centra ili član njegove porodice ne smije nuditi, davati, stavljati u izgled, obećavati ili prihvatiti novac, stvar, pravo, uslugu, poklon veće vrijednosti ili mogućnost uticaja od drugog lica koje je u poslovnom odnosu sa privrednim subjektom. Poklonom veće vrijednosti smatra se novac, stvar, pravo ili usluga, kao i svaka druga korist dobijena ili izvršena bez plaćanja odgovarajuće novčane naknade, uz naknadu po znatno nižoj cijeni od tržišne ili bez odgovarajuće protivusluge. Dozvoljeno je prihvatanje i davanje poklona manje vrijednosti, osim ako prihvatanje takvog poklona ne predstavlja uslov za zaključenje posla ili dovodi poklonodavca u povoljniji položaj u odnosu na konkurente. Prihvatanje poziva na ručak ili kog sličnog poziva koji je dio opšteprihvaćene poslovne prakse i za koji se smatra da ne može uticati na donošenje odluke, dozvoljeno je kao izraz ispoljavanja učtivosti prema poslovnim partnerima.

IV Zaštita imovine Kliničkog centra

Član 38.

Postupanje sa imovinom Kliničkog centra

Očuvanje i uvećanje imovine Kliničkog centra je od odlučujućeg značaja za obezbeđenje urednog izvršavanja preuzetih obaveza i kvaliteta poslovanja.

Član 39.

Zaposleni u Kliničkom centru i članovi njihovih organa odgovorni su za očuvanje, uvećavanje i racionalno korišćenje imovine Kliničkog centra. Protiv zaposlenog ili člana organa koji namjerno ili iz grube nepažnje nanese štetu imovini pokrenuće se odgovarajući postupak.

Član 40.

Odgovornost za povjerene stvari

Zaposleni i član organa Kliničkog centra odgovoran je za očuvanje i racionalno korišćenje stvari koje čine imovinu Kliničkog centra, a koje su im povjerene za obavljanje posla. Lice koje prilikom vršenja radnih dužnosti koristi novac Kliničkog centra ili novac koji će mu biti nadoknađen mora o tome da podnese odgovarajuću dokumentaciju.

V Vođenje poslovnih knjiga i zapisnika

Član 40.

Obaveza vođenja poslovnih knjiga

Klinički centar je dužan da vodi poslovne knjige i sastavlja finansijske izveštaje u skladu sa zakonom. Poslovne knjige moraju istinito i objektivno da prikazuju stanje imovine, kapitala, obaveza i rezultate poslovanja. Poslovne knjige i finansijski izveštaji moraju biti pripremljeni u rokovima propisanim zakonom.

Član 42.

Obaveze u vezi sa vođenjem poslovnih knjiga

Lica odgovorna za vođenje poslovnih knjiga i sastavljanje finansijskih izveštaja ne smiju naročito da:

1. propuste obavezu unošenja u poslovne knjige i finansijske izvještaje bilo koje stvari ili fonda koji moraju biti registrovani;
2. unesu pogrešne podatke u poslovne knjige ili finansijske izvještaje;

3. neovlašteno mijenjaju podatke sadržane u poslovnim knjigama i finansijskim izvještajima poslije obavljene revizije.

VI Odnos prema dobavljačima

Član 43.

Saradnja sa dobavljačima

Dužnost Kliničkog centra je da razvija kvalitetnu saradnju sa dobavljačima i da uredno ispunjava ugovorne obaveze.

Član 44.

Poslovna etika u odnosu prema dobavljačima

Poslovna etika nalaže da se prilikom zaključenja i izvršenja posla poštuju uobičajeni zahtjevi u pogledu kvaliteta, cijene ili drugih osobina proizvoda ili usluga.

Član 45.

Poštovanje imovine dobavljača

Klinički centar neće koristiti materijalnu ili nematerijalnu imovinu drugog privrednog subjekta koja je predmet ugovora bez prethodnog sporazuma ili plaćanja odgovarajuće naknade. Obaveza iz stava 1. ovog člana uključuje i poštovanje stvarnih prava i intelektualne svojine, povjerljivih informacija, ugleda i mreže kontakata drugog privrednog subjekta.

VII Odnos prema finansijerima

Član 46.

Informisanje finansijera

U postupku dobijanja kredita ili kog drugog oblika finansiranja Klinički centar treba da potencijalnom finansijeru objektivno prikaže rezultate i plan poslovanja. Nije dozvoljeno sastavljanje i dostavljanje izveštaja kojima se ispunjava obaveza iz stava 1. ovog člana na način kojim se potencijalni finansijer može dovesti u zabludu u pogledu rezultata poslovanja Kliničkog centra i njegove platežne sposobnosti.

Član 47.

Ispunjavanje obaveza prema finansijerima

Klinički centar je dužan da na ugovoreni način ispunjava obaveze prema finansijerima.

VIII Odnosi sa javnošću i državnim organima

Član 48.

Javnost poslovanja

Klinički centar je dužan da obezbjedi pravovremeno, redovno i pouzdano obavještanje javnosti o svom poslovanju, uz ograničenje prava na zaštitu i povjerljivost određenih podataka. Korektni odnosi i saradnja sa medijima, nadležnim organima, profesionalnim udruženjima i predstavnicima korisnika usluga sastavni su dio poslovne strategije Kliničkog centra.

Član 49.

Lica odgovorna za odnose sa javnošću

Klinički centar može da ustanovi poseban organ za odnose sa javnošću. Ukoliko takav organ nije ustanovljen, direktor ili lice ovlašteno za zastupanje Kliničkog centra biće zaduženi za odnose sa javnošću. Zaposleni u Kliničkom centru ili članovi njegovih organa ne smiju da stupaju u odnose sa medijima u cilju davanja izjave bez prethodnog obaveštenja i saglasnosti organa nadležnog za odnose sa javnošću.

Član 50.

Donacije i sponzorstva

Odluku o donaciji i sponzorstvu Klinički centar donosi samostalno. Sve donacije moraju biti u skladu sa zakonom i sa preciziranom namjenom.

Član 51.

Saradnja sa nadležnim organima

Dužnost Kliničkog centra je da saraduje sa nadležnim organima i preduzima mjere kako bi se utvrdilo da li su zaposleni ili članovi njegovih organa učinili povredu zakona. Zaposleni od koga se zahtjeva da svjedoči u postupku koji se odnosi na poslovnu aktivnost Kliničkog centra dužan je da o tome odmah obavijesti pretpostavljenog, osim ako se ne radi o licu koje je ovlašteno da zastupa Klinički centar pred nadležnim organima.

Član 52.

Zabrana preduzimanja radnji kojima se onemogućava sprovođenje postupka

Zaposleni ili član organa Kliničkog centra ne smije da:

1. oštetiti ili uništi dokumente za koje zna ili očekuje da će biti zatraženi od nadležnih organa;
2. izmijeniti tekst zapisnika ili drugih dokumenata Kliničkog centra;
3. da neistinitu izjavu pred sudom;
4. vrši pritisak na druge u cilju prikriivanja ili davanja netačnih podataka koji mogu biti od značaja za dalji tok postupka.

Član 53.

Zabranjeno je ugrožavati i vrijeđati ugled drugog privrednog subjekta objavljivanjem netačnih podataka o njemu. Povredom ugleda smatra se naročito:

1. saopštenje i informacija kojom se degradiraju ili omalovažavaju poslovno ime, poslovne aktivnosti, proizvodi ili usluge drugog privrednog subjekta;
2. neistiniti podatak o finansijskom stanju drugog privrednog subjekta;
3. neosnovano obavještanje o postojećoj ili predstojećoj statusnoj promjeni privrednog subjekta ili njegovog dijela;
4. neosnovano saopštenje o nepodobnosti ili opasnosti proizvoda ili usluga drugog privrednog subjekta.

Član 54.

Zabranjena je zloupotreba ekonomske nadmoći u odnosu na druge privredne subjekte. Zloupotreba iz stava 1. ovog člana postoji, ali nije ograničena na situacije u kojima:

1. Klinički centar koristi svoj dominantan položaj da prinudi drugu stranu da prihvati ugovor ili opšte uslove poslovanja koji su za nju manje povoljni;
2. Klinički centar ne izvrši korisniku uslugu po ugovorenoj cijeni ili naknadnom arbitražom utvrdi ili izmjeni cijenu;
3. Klinički centar onemogućava ili otežava drugim privrednim subjektima prodaju njihovih proizvoda ili pružanje usluga;
4. Klinički centar zaključi ugovor koji za njega stvara isključivo prava, a ne i obaveze;
5. Klinički centar zahtjeva isplatu od druge ugovorne strane prije dospelosti ili ograniči svoju odgovornost za slučaj neispunjenja obaveze na neodgovarajuće nizak iznos;
6. Klinički centar zahtjeva da njegov poslovni partner ne stupa u ekonomske odnose sa drugim privrednim subjektima.
7. Zabrana monopolskih sporazuma

IX Zaštita životne sredine

Član 55.

Jačanje ekološke svijesti

Klinički centar u okviru svojih djelatnosti podstiče jačanje svijesti o značaju zaštite životne sredine. Jačanje svijesti o značaju zaštite životne sredine obezbjeđuje se usavršavanjem procesa rada, sistemom naučnoistraživačkog i tehnološkog razvoja, kao i popularizacijom zaštite životne sredine.

Član 56.

Obaveza zaštite životne sredine

Klinički centar je dužan da ispunjava obaveze iz propisa o zaštiti životne sredine i u tom cilju preduzima naročito sljedeće mjere:

1. primjenjuje i sprovodi propisane standarde o zaštiti životne sredine;
2. postavlja zaštitu životne sredine kao jedan od ciljeva svoje poslovne aktivnosti;
3. teži korištenju obnovljivih prirodnih resursa;
4. upotrebljava proizvode, procese, tehnologije i prakse koji u manjoj mjeri ugrožavaju životnu sredinu;
5. preduzima mjere prevencije ili otklanja posljedice ugrožavanja životne sredine;
6. vodi na propisani način evidenciju o potrošnji sirovina i energije, ispuštanju zagađujućih materija i energije, klasifikaciji, karakteristikama i količinama otpada, kao i o drugim podacima, i dostavlja ih nadležnim organima;
7. pojačano kontroliše rad postrojenja koja mogu predstavljati rizik ili prouzrokovati opasnost po životnu sredinu i zdravlje ljudi;
8. predviđa posljedice svojih poslovnih aktivnosti u odnosu na životnu sredinu i uvažava ih prilikom donošenja poslovnih odluka;
9. zahtjeva od poslovnih partnera da poštuju propisane standarde zaštite životne sredine;
10. obavještava javnost o svim problemima u vezi sa zaštitom životne sredine koji se javljaju u njegovom poslovanju.

X Poštovanje kodeksa

Član 57.

Poznavanje Kodeksa

Prilikom potpisivanja ugovora o radu ili drugog ugovora koji je osnov radnog angažovanja, zaposleni odnosno članovi organa Kliničkog centra moraju biti upoznati sa obavezujućim karakterom Kodeksa. Obezbjeđuje se da zaposleni u Kliničkom

centru i članovi njegovih organa upoznaju sa sadržinom Kodeksa i potpišu izjavu o tome.

Član 58.

Tumačenje i primjena Kodeksa

Zaposleni ili član organa Kliničkog centra koji ima nedoumicu u pogledu tumačenja ili primjene nekog člana ili odredbe ovog Kodeksa treba da se obrati svom pretpostavljenom.

Član 59.

Obaveza obavještanja o povredi Kodeksa

Lice na koje se Kodeks odnosi dužno je da o povredi odredbi Kodeksa ili o osnovanoj sumnji da je povreda učinjena obavjesti lice ili organ zadužen za nadzor nad poštovanjem Kodeksa. Neobavještanje o povredi Kodeksa učinjeno namjerno ili iz krajnje nepažnje smatra se povredom Kodeksa.

XI Nadzor nad primjenom Kodeksa

Član 60.

Odgovornosti za primjenu Kodeksa

Menadžment i rukovodioci organizacionih jedinica staraju se o poštovanju Kodeksa i odgovorni su za njegovu primjenu. Dužni su da:

1. obezbjeđuju da se zaposleni u Kliničkom centru i članovi njegovih organa upoznaju sa sadržinom Kodeksa i potpišu izjavu o tome;
2. preduzimaju mjere kako bi pomenuta lica uskladila svoje ponašanje sa Kodeksom;
3. obezbjeđuju da se postupci i aktivnosti u Kliničkom centru usklade sa odredbama Kodeksa.

XII Postupci u slučaju povredbe odredbi Kodeksa

Član 61.

Zaštita identiteta lica koje obavještava o povredi Kodeksa

Tajnost identiteta lica koje o povredi odredbi Kodeksa ili o osnovanoj sumnji da je povreda učinjena obavještava neposrednog rukovodioca je zagarantovana, osim u slučajevima:

1. kada je otkrivanje identiteta lica iz stava 1. ovog člana neophodno radi vođenja postupka o postojanju povrede odredbi Kodeksa;
2. kada se otkrivanje identiteta lica iz stava 1. ovog člana zahtjeva zakonom;
3. kada lice iz stava 1. samo dozvoli otkrivanje identiteta.

Svi zaposleni i članovi organa Kliničkog centra dužni su da sarađuju i doprinesu rasvjetljavanju i utvrđivanju povreda odredbi Kodeksa, uz obavezu zaštite njihovog identiteta. Prema licu koje je u dobroj namjeri ukazalo na postojanje povrede Kodeksa, odnosno na osnovanu sumnju da je povreda Kodeksa učinjena, lice na koje se prijava odnosi ili drugo lice ne smije preduzeti represivne mere. Ponašanje suprotno stavu 1. ovog člana smatra se povredom Kodeksa.

Član 62.

Organ Kliničkog centra odgovoran za utvrđivanje postojanja povrede odredbi Kodeksa dužan je da blagovremeno, odnosno u najkraćem roku rješava o prijavi.

Član 63.

Mjere za slučaj nepoštovanja Kodeksa

U slučaju povrede odredbi Kodeksa od strane zaposlenog lica, menadžment Kliničkog centra nakon sprovedenog postupka izriče mjere u skladu sa Zakonom o radu i Pravilnikom o radu.

Član 64.

Odgovornom licu u Kliničkom centru za koje je u odgovarajućem postupku utvrđeno da je povrijedilo odredbe ovog Kodeksa upravni odbor Kliničkog centra može izreći opomenu i druge mjere predviđene zakonom.